

OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 7 września 2015 r.

**o wynikach głosowania i wyniku referendum przeprowadzonego
w dniu 6 września 2015r.**

Na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 318) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości publicznej wyniki głosowania i wynik referendum przeprowadzonego w dniu 6 września 2015 r.

Rozdział 1

Wyniki głosowania i wynik referendum

1. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów głosowania, otrzymanych od wszystkich komisarzy wyborczych, ustaliła następujące wyniki głosowania i wynik referendum:
  - 1) głosowanie przeprowadzono w 27 788 obwodach głosowania;
  - 2) liczba osób uprawnionych do udziału w referendum wyniosła 30 565 826;
  - 3) liczba osób uprawnionych do udziału w referendum, którym wydano karty do głosowania wyniosła 2 383 041,
w tym:
    - a) liczba osób uprawnionych do udziału w referendum głosujących przez pełnomocnika wyniosła 406,
    - b) liczba osób uprawnionych do udziału w referendum głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania wyniosła 13 340;
  - 4) liczba osób uprawnionych do udziału w referendum, którym wysłano pakiety referendalne wyniosła 5 379;
  - 5) liczba otrzymanych kopert zwrotnych wyniosła 3 872;
  - 6) liczba kart wyjętych z urny wyniosła 2 384 961
w tym liczba kart wyjętych z kopert na kartę do głosowania wyniosła 3 734;
  - 7) liczba kart nieważnych wyniosła 181;
  - 8) liczba kart ważnych wyniosła 2 384 780;

- 9) frekwencja wyniosła 7,80%.
2. Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, że w sprawach będących przedmiotem referendum ogólnokrajowego odpowiednio:
- 1) **sprawa nr 1: wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej:**
    - a) liczba głosów nieważnych wyniosła 60 850;
    - b) liczba głosów ważnych wyniosła 2 323 930,
w tym:
      - liczba odpowiedzi pozytywnych „TAK” wyniosła 1 829 995,
      - liczba odpowiedzi negatywnych „NIE” wyniosła 493 935.
  - 2) **sprawa nr 2: utrzymania dotychczasowego sposobu finansowania partii politycznych z budżetu państwa:**
    - a) liczba głosów nieważnych wyniosła 56 271;
    - b) liczba głosów ważnych wyniosła 2 328 509,
w tym:
      - liczba odpowiedzi pozytywnych „TAK” wyniosła 404 515,
      - liczba odpowiedzi negatywnych „NIE” wyniosła 1 923 994.
  - 3) **sprawa nr 3: wprowadzenia zasady ogólnej rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykładni przepisów prawa podatkowego na korzyść podatnika:**
    - a) liczba głosów nieważnych wyniosła 62 696;
    - b) liczba głosów ważnych wyniosła 2 322 084,
w tym:
      - liczba odpowiedzi pozytywnych „TAK” wyniosła 2 194 689,
      - liczba odpowiedzi negatywnych „NIE” wyniosła 127 395.
3. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że większość biorących udział w głosowaniu wynosi 1 192 391 osób i w związku z tym:
- 1) w sprawie nr 1 większość głosujących (78,75%) udzieliła pozytywnej odpowiedzi („TAK”);
  - 2) w sprawie nr 2 większość głosujących (82,63%) udzieliła negatywnej odpowiedzi („NIE”);
  - 3) w sprawie nr 3 większość głosujących (94,51%) udzieliła pozytywnej odpowiedzi („TAK”).

4. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że więcej niż połowa uprawnionych do głosowania, o której mowa w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym, wynosi 15 282 914 osób. W referendum wzięło udział, czyli oddało karty ważne, 2 384 780 osób, co stanowi mniej niż połowę osób uprawnionych i – stosownie do art. 66 ust. 1 ustawy o referendum – wynik referendum nie jest wiążący.

Rozdział 2

Wyniki głosowania w województwach

Zestawienia wyników głosowania w województwach dla poszczególnych spraw stanowią załączniki nr 1 do 3 do obwieszczenia.

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Zastępcy Przewodniczącego

Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz

Sylwester Marciniak

Członkowie

Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Błuś

Zbigniew Cieślak

Arkadiusz Despot-Mładanowicz

Wojciech Kręcisz

Krzysztof Strzelczyk

ZESTAWIENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA W WOJEWÓDZTWACH W REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWYM PRZEPROWADZONYM W DNIU 6 WRZEŚNIA 2015 R.

Sprawa 1. wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

L.p.	Województwo	Liczba obwodów głosowania	Liczba osób uprawnionych do udziału w głosowaniu w chwili zakończenia głosowania	Liczba osób, którym wydano karty do głosowania	Liczba osób głosujących przez pełnomocnika	Liczba osób głosujących na podstawie zaświadczenia	Liczba osób, którym wysłano pakiety wyborcze	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych	Liczba kart wyjętych z urny		Liczba kart		Głosy nieważne		Głosy ważne						Frekwencja %
									ogółem	w tym wyjętych z kopert	nieważnych	ważnych	liczba	%	ogółem		odpowiedzi				
															liczba	%	TAK		NIE		
																	liczba	%	liczba	%	
1	dolnośląskie	1 971	2 319 741	191 710	31	1 133	90	83	191 762	81	10	191 752	4 676	2,44	187 076	97,56	144 416	77,20	42 660	22,80	8,27
2	kujawsko-pomorskie	1 664	1 643 070	115 302	32	612	60	51	115 333	47	3	115 330	3 093	2,68	112 237	97,32	88 485	78,84	23 752	21,16	7,02
3	lubelskie	1 913	1 745 484	133 274	27	573	61	52	133 310	46	16	133 294	3 501	2,63	129 793	97,37	103 661	79,87	26 132	20,13	7,64
4	lubuskie	720	806 144	55 317	12	243	32	28	55 337	28	0	55 337	1 407	2,54	53 930	97,46	42 798	79,36	11 132	20,64	6,86
5	łódzkie	1 859	2 024 260	147 852	22	514	85	71	147 896	69	17	147 879	3 827	2,59	144 052	97,41	112 828	78,32	31 224	21,68	7,31
6	małopolskie	2 463	2 652 392	205 078	39	1 460	174	154	203 728	151	4	203 724	5 161	2,53	198 563	97,47	155 300	78,21	43 263	21,79	7,68
7	mazowieckie	3 786	4 206 855	346 932	53	2 227	4 218	2 879	349 655	2 783	75	349 580	9 255	2,65	340 325	97,35	256 894	75,48	83 431	24,52	8,31
8	opolskie	899	813 856	64 665	13	202	31	26	64 684	25	0	64 684	1 689	2,61	62 995	97,39	52 235	82,92	10 760	17,08	7,95
9	podkarpackie	1 812	1 718 586	143 705	25	578	38	30	143 716	26	4	143 712	3 617	2,52	140 095	97,48	115 811	82,67	24 284	17,33	8,36
10	podlaskie	961	958 672	67 014	20	295	30	24	67 026	23	3	67 023	1 886	2,81	65 137	97,19	51 708	79,38	13 429	20,62	6,99
11	pomorskie	1 449	1 770 488	148 479	16	1 515	83	74	148 511	68	3	148 508	3 771	2,54	144 737	97,46	111 618	77,12	33 119	22,88	8,39
12	śląskie	2 824	3 648 937	296 440	40	935	218	190	296 588	186	15	296 573	6 675	2,25	289 898	97,75	234 030	80,73	55 868	19,27	8,13
13	świętokrzyskie	983	1 039 067	73 861	14	287	22	18	73 871	17	1	73 870	1 888	2,56	71 982	97,44	58 286	80,97	13 696	19,03	7,11
14	warmińsko-mazurskie	1 132	1 148 432	83 433	12	611	40	31	83 457	31	8	83 449	2 277	2,73	81 172	97,27	64 810	79,84	16 362	20,16	7,27
15	wielkopolskie	2 226	2 722 748	204 329	32	885	123	100	204 395	95	16	204 379	5 547	2,71	198 832	97,29	154 894	77,90	43 938	22,10	7,51
16	zachodniopomorskie	1 126	1 347 094	105 650	18	1 270	74	61	105 692	58	6	105 686	2 580	2,44	103 106	97,56	82 221	79,74	20 885	20,26	7,85
POLSKA		27 788	30 565 826	2 383 041	406	13 340	5 379	3 872	2 384 961	3 734	181	2 384 780	60 850	2,55	2 323 930	97,45	1 829 995	78,75	493 935	21,25	7,80

ZESTAWIENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA W WOJEWÓDZTWACH W REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWYM PRZEPROWADZONYM W DNIU 6 WRZEŚNIA 2015 R.

Sprawa 2. utrzymania dotychczasowego sposobu finansowania partii politycznych z budżetu państwa

L.p.	Województwo	Liczba obwodów głosowania	Liczba osób uprawnionych do udziału w głosowaniu w chwili zakończenia głosowania	Liczba osób, którym wydano karty do głosowania	Liczba osób głosujących przez pełnomocnika	Liczba osób głosujących na podstawie zaświadczenia	Liczba osób, którym wysłano pakiety wyborcze	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych	Liczba kart wyjętych z urny		Liczba kart		Głosy nieważne		Głosy ważne				Frekwencja %				
									ogółem	w tym wyjętych z kopert	nieważnych	ważnych	liczba	%	ogółem		odpowiedzi						
															liczba	%	liczba	%		TAK		NIE	
																				liczba	%	liczba	%
1	dolnośląskie	1 971	2 319 741	191 710	31	1 133	90	83	191 762	81	10	191 752	4 382	2,29	187 370	97,71	33 616	17,94	153 754	82,06	8,27		
2	kujawsko-pomorskie	1 664	1 643 070	115 302	32	612	60	51	115 333	47	3	115 330	2 855	2,48	112 475	97,52	19 155	17,03	93 320	82,97	7,02		
3	lubelskie	1 913	1 745 484	133 274	27	573	61	52	133 310	46	16	133 294	3 288	2,47	130 006	97,53	21 517	16,55	108 489	83,45	7,64		
4	lubuskie	720	806 144	55 317	12	243	32	28	55 337	28	0	55 337	1 266	2,29	54 071	97,71	8 189	15,14	45 882	84,86	6,86		
5	łódzkie	1 859	2 024 260	147 852	22	514	85	71	147 896	69	17	147 879	3 458	2,34	144 421	97,66	24 986	17,30	119 435	82,70	7,31		
6	małopolskie	2 463	2 652 392	205 078	39	1 460	174	154	203 728	151	4	203 724	4 898	2,40	198 826	97,60	37 043	18,63	161 783	81,37	7,68		
7	mazowieckie	3 786	4 206 855	346 932	53	2 227	4 218	2 879	349 655	2 783	75	349 580	8 666	2,48	340 914	97,52	70 138	20,57	270 776	79,43	8,31		
8	opolskie	899	813 856	64 665	13	202	31	26	64 684	25	0	64 684	1 619	2,50	63 065	97,50	9 933	15,75	53 132	84,25	7,95		
9	podkarpackie	1 812	1 718 586	143 705	25	578	38	30	143 716	26	4	143 712	3 527	2,45	140 185	97,55	21 652	15,45	118 533	84,55	8,36		
10	podlaskie	961	958 672	67 014	20	295	30	24	67 026	23	3	67 023	1 806	2,69	65 217	97,31	10 499	16,10	54 718	83,90	6,99		
11	pomorskie	1 449	1 770 488	148 479	16	1 515	83	74	148 511	68	3	148 508	3 361	2,26	145 147	97,74	25 042	17,25	120 105	82,75	8,39		
12	śląskie	2 824	3 648 937	296 440	40	935	218	190	296 588	186	15	296 573	6 063	2,04	290 510	97,96	47 187	16,24	243 323	83,76	8,13		
13	świętokrzyskie	983	1 039 067	73 861	14	287	22	18	73 871	17	1	73 870	1 815	2,46	72 055	97,54	11 964	16,60	60 091	83,40	7,11		
14	warmińsko-mazurskie	1 132	1 148 432	83 433	12	611	40	31	83 457	31	8	83 449	2 052	2,46	81 397	97,54	12 978	15,94	68 419	84,06	7,27		
15	wielkopolskie	2 226	2 722 748	204 329	32	885	123	100	204 395	95	16	204 379	4 924	2,41	199 455	97,59	34 010	17,05	165 445	82,95	7,51		
16	zachodniopomorskie	1 126	1 347 094	105 650	18	1 270	74	61	105 692	58	6	105 686	2 291	2,17	103 395	97,83	16 606	16,06	86 789	83,94	7,85		
POLSKA		27 788	30 565 826	2 383 041	406	13 340	5 379	3 872	2 384 961	3 734	181	2 384 780	56 271	2,36	2 328 509	97,64	404 515	17,37	1 923 994	82,63	7,80		

ZESTAWIENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA W WOJEWÓDZTWACH W REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWYM PRZEPROWADZONYM W DNIU 6 WRZEŚNIA 2015 R.

Sprawa 3. wprowadzenia zasady ogólnej rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykładni przepisów prawa podatkowego na korzyść podatnika

L.p.	Województwo	Liczba obwodów głosowania	Liczba osób uprawnionych do udziału w głosowaniu w chwili zakończenia głosowania	Liczba osób, którym wydano karty do głosowania	Liczba osób głosujących przez pełnomocnika	Liczba osób głosujących na podstawie zaświadczenia	Liczba osób, którym wysłano pakiety wyborcze	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych	Liczba kart wyjętych z urny		Liczba kart		Głosy nieważne		Głosy ważne						Frekwencja %
									ogółem	w tym wyjętych z kopert	nieważnych	ważnych	liczba	%	ogółem		odpowiedzi				
															liczba	%	TAK		NIE		
																	liczba	%	liczba	%	
1	dolnośląskie	1 971	2 319 741	191 710	31	1 133	90	83	191 762	81	10	191 752	4 770	2,49	186 982	97,51	177 345	94,85	9 637	5,15	8,27
2	kujawsko-pomorskie	1 664	1 643 070	115 302	32	612	60	51	115 333	47	3	115 330	3 280	2,84	112 050	97,16	105 397	94,06	6 653	5,94	7,02
3	lubelskie	1 913	1 745 484	133 274	27	573	61	52	133 310	46	16	133 294	3 687	2,77	129 607	97,23	121 488	93,74	8 119	6,26	7,64
4	lubuskie	720	806 144	55 317	12	243	32	28	55 337	28	0	55 337	1 460	2,64	53 877	97,36	50 822	94,33	3 055	5,67	6,86
5	łódzkie	1 859	2 024 260	147 852	22	514	85	71	147 896	69	17	147 879	3 934	2,66	143 945	97,34	136 367	94,74	7 578	5,26	7,31
6	małopolskie	2 463	2 652 392	205 078	39	1 460	174	154	203 728	151	4	203 724	5 405	2,65	198 319	97,35	187 083	94,33	11 236	5,67	7,68
7	mazowieckie	3 786	4 206 855	346 932	53	2 227	4 218	2 879	349 655	2 783	75	349 580	9 206	2,63	340 374	97,37	323 360	95,00	17 014	5,00	8,31
8	opolskie	899	813 856	64 665	13	202	31	26	64 684	25	0	64 684	1 791	2,77	62 893	97,23	59 003	93,81	3 890	6,19	7,95
9	podkarpackie	1 812	1 718 586	143 705	25	578	38	30	143 716	26	4	143 712	4 050	2,82	139 662	97,18	130 976	93,78	8 686	6,22	8,36
10	podlaskie	961	958 672	67 014	20	295	30	24	67 026	23	3	67 023	1 961	2,93	65 062	97,07	61 230	94,11	3 832	5,89	6,99
11	pomorskie	1 449	1 770 488	148 479	16	1 515	83	74	148 511	68	3	148 508	3 642	2,45	144 866	97,55	136 793	94,43	8 073	5,57	8,39
12	śląskie	2 824	3 648 937	296 440	40	935	218	190	296 588	186	15	296 573	6 842	2,31	289 731	97,69	275 207	94,99	14 524	5,01	8,13
13	świętokrzyskie	983	1 039 067	73 861	14	287	22	18	73 871	17	1	73 870	1 999	2,71	71 871	97,29	67 764	94,29	4 107	5,71	7,11
14	warmińsko-mazurskie	1 132	1 148 432	83 433	12	611	40	31	83 457	31	8	83 449	2 314	2,77	81 135	97,23	76 423	94,19	4 712	5,81	7,27
15	wielkopolskie	2 226	2 722 748	204 329	32	885	123	100	204 395	95	16	204 379	5 711	2,79	198 668	97,21	187 232	94,24	11 436	5,76	7,51
16	zachodniopomorskie	1 126	1 347 094	105 650	18	1 270	74	61	105 692	58	6	105 686	2 644	2,50	103 042	97,50	98 199	95,30	4 843	4,70	7,85
POLSKA		27 788	30 565 826	2 383 041	406	13 340	5 379	3 872	2 384 961	3 734	181	2 384 780	62 696	2,63	2 322 084	97,37	2 194 689	94,51	127 395	5,49	7,80